

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

_____ 20__ р.

Київ

№ _____

Про затвердження Порядку інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні

Відповідно до абзацу дванадцятого пункту 14 Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні, що додається.
2. Департаменту запобігання промислового забрудненню та кліматичної політики (Богдан СЕМЕНЕНКО) в установленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Вікторію КИРЕЄВУ.

Перший заступник Міністра

Олена КРАМАРЕНКО

UB
Міндовкілля
№25/1-14/15217-24 від 19.11.2024
КЕП: Крамаренко О. В. 19.11.2024 16:46
3FAA9288358EC00304000009AA434009B48D900
Сертифікат дійсний з 23.09.2024 00:00 до
22.09.2026 23:59

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України

_____ 2024 року № _____

**Порядок
інформування населення про якість повітря за основними показниками
з використанням індексу якості повітря в Україні**

1. Цей Порядок визначає механізм інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні, який відображає інформацію про комплексний вплив рівнів основних забруднюючих речовин на здоров'я населення в адаптованому для користувача форматі.

2. У цьому Порядку термін «чутливе населення та вразливі групи» вживається у такому значенні, це – групи населення, які є більш чутливими або більш вразливими до впливу забруднення повітря, ніж населення загалом, у зв'язку з особливими характеристиками, через які вплив забруднення повітря на їх здоров'я є вищим або через те, що вони мають вищу чутливість або нижчий поріг впливу на здоров'я, або мають знижену здатність захищати себе від забруднення повітря.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про охорону атмосферного повітря», Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827, Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях, затвердженому наказом МВС від 21 квітня 2021 року № 300, зареєстрованому в Мін'юсті від 13 травня 2021 року за № 635/36257.

3. Індекс якості повітря в Україні використовується суб'єктами моніторингу атмосферного повітря під час проведення моніторингу атмосферного повітря для відображення інформації через автоматизовану інформаційну систему у сфері охорони атмосферного повітря, інші інформаційно-комунікаційні системи суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, про комплексний вплив на здоров'я та життєдіяльність населення рівнів основних забруднюючих речовин, а саме:

твердих часток (ТЧ_{2,5});

твердих часток (ТЧ₁₀);

озону;

Інду азоту;

Міндовкілля

№25/1-14/15217-24 від 19.11.2024

КЕП: Крамаренко О. В. 19.11.2024 16:46

3FAA9288358EC00304000009AA434009B48D900

Сертифікат дійсний з 23.09.2024 00:00 до

22.09.2026 23:59

діоксида сірки.

4. Для визначення індексу якості повітря в Україні використовуються поточні дані про усереднені годинні значення рівнів забруднюючих речовин, що вимірюються на фіксованих пунктах спостереження, на яких використовуються референс-методи оцінювання рівнів забруднюючих речовин, а також забезпечуються цілі якості даних оцінювання якості атмосферного повітря та референс-методи оцінювання, визначені у додатку 3 до Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827.

5. Значення рівнів забруднюючих речовин, визначених у пункті 3 цього Порядку, визначають показник індексу якості повітря в Україні, який характеризує якість повітря на кожному пункті спостережень.

Узагальнений показник індексу якості повітря в Україні визначається на основі показників індексу якості повітря в Україні для кожної забруднюючої речовини, дані про рівні якої виміряно на пункті спостережень. Для визначення показника індексу якості повітря в Україні для окремої забруднюючої речовини, дані про її рівень порівнюються зі значеннями, наведеними у додатку 1 до цього Порядку.

Для забруднюючих речовин, дані про рівні яких використовуються для визначення індексу якості повітря в Україні відповідно до пункту 3 цього Порядку, у таблиці 1 додатку до цього Порядку наведено діапазони значень рівнів забруднюючих речовин, що визначають кольоровий та текстовий показники індексу якості повітря в Україні. Ці показники відображають рівень забруднення повітря від найвищого до найнижчого:

«Надзвичайно погана якість повітря» – бордово-фіолетовий кольоровий показник (RAL 4004);

«Дуже погана якість повітря» – телемагента (рожево-фіолетовий) кольоровий показник (RAL 4010);

«Погана якість повітря» – люмінесцентний яскраво-червоний кольоровий показник (RAL 3026);

«Посередня якість повітря» – люмінесцентний жовтий кольоровий показник (RAL 1026);

«Доволі хороша якість повітря» – жовто-зелений кольоровий показник (RAL 6018);

«Хороша якість повітря» – блакитний кольоровий показник (RAL 5012).

Узагальнений показник індексу якості повітря в Україні для пункту спостережень відповідає найвищому показнику забруднення для будь-якої із забруднюючих речовин, вимірювання рівнів якої здійснюється на конкретному пункті спостережень, та дані про рівні якої використовуються для визначення індексу якості повітря в Україні.

В автоматизованій інформаційній системі у сфері охорони атмосферного повітря, інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, на цифрових топографічних картах наводиться кольоровий показник узагальненого показника індексу якості повітря в Україні у формі кола.

6. Для змістовної передачі інформації про комплексний вплив рівнів основних забруднюючих речовин на здоров'я та життєдіяльність населення в автоматизованих інформаційних системах у сфері охорони атмосферного повітря, інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю повітря, які дозволяють використання геоінформаційних GIS-технологій, використовуються текстові повідомлення у вигляді рекомендацій для населення та чутливого населення й вразливих груп населення, наведені у додатку 2 до цього Порядку.

7. При визначенні індексу якості повітря в Україні враховується класифікація пунктів спостережень, здійснена відповідно до Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях, затвердженого наказом МВС від 21 квітня 2021 року № 300, зареєстрованого в Мін'юсті від 13 травня 2021 року за № 635/36257:

для визначення індексу якості повітря в Україні для транспортно-орієнтованих пунктів спостережень використовуються дані про рівні твердих часток ($ТЧ_{2,5}$), твердих часток ($ТЧ_{10}$), та діоксиду азоту, оскільки рівні діоксиду сірки можуть бути дуже високими на транспортно-орієнтованих пунктах спостережень, а рівень озону зазвичай є дуже низьким;

для визначення індексу якості повітря в Україні для промислових та міських фонових пунктів спостережень використовуються дані про рівні діоксиду азоту, озону, твердих часток ($ТЧ_{2,5}$) та/або твердих часток ($ТЧ_{10}$).

8. В автоматизованій інформаційній системі у сфері охорони атмосферного повітря, інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю повітря, індекс якості повітря в Україні відображаються для кожного пункту спостережень, нанесеними на цифрових топографічних картах.

Для кожного пункту спостережень, для яких визначається індекс якості повітря в Україні, на цифрових топографічних картах в автоматизованій інформаційній системі у сфері охорони атмосферного повітря, інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря та органів управління якістю повітря:

відображається кольоровий показник індексу якості повітря в Україні у формі кола, та текстовий показник індексу якості повітря в Україні, що наведені в таблиці 1 в додатку до цього Порядку, а також текстове

повідомлення для населення про рекомендовані дії, пов'язані із показниками якості повітря;

наводиться інформація про місце розміщення пункту спостережень, тип пункту спостережень, час, станом на який визначено індекс якості повітря в Україні, рівні забруднюючих речовин, на основі яких визначено індекс якості повітря в Україні.

9. Індекс якості повітря в Україні визначається на пунктах спостережень за наявності даних принаймні про рівні однієї із забруднюючих речовин, визначеної у пункті 3 цього Порядку.

Якщо на транспортно-орієнтованих, промислових, та міських фонових пунктах спостережень відсутні дані про рівні однієї та більше забруднюючих речовин, визначених у пункті 7 цього Порядку, на цифрових топографічних картах в автоматизованій інформаційній системі у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю повітря, такі пункти спостережень позначаються напівпрозорими колами.

10. Якщо дані про рівні всіх забруднюючих речовин відсутні на пункті спостережень, для якого визначається індекс якості повітря в Україні, на цифрових топографічних картах в автоматизованій інформаційній системі у сфері охорони атмосферного повітря та в інших інформаційно-комунікаційних системах суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, а також органів управління якістю повітря, такий пункт спостережень позначається колом сірого кольору.

11. Механізм інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні, може використовуватись підприємствами, установами та організаціями, що не належать до суб'єктів моніторингу атмосферного повітря, та здійснюють спостереження за рівнями забруднюючих речовин.

**Директор Департаменту запобігання
промислому забрудненню та
кліматичної політики**

Богдан СЕМЕНЕНКО

Додаток 1
до Порядку інформування населення
про якість повітря за основними
показниками з використанням індексу
якості повітря в Україні (пункт 5)

**Таблиця 1. Показники індексу якості повітря в Україні
на основі рівнів забруднюючих речовин**

Забруднююча речовина	Показник індексу якості повітря в Україні (на основі рівнів забруднюючих речовин у мкг/куб. метрів)					
	Хороша якість повітря	Доволі хороша якість повітря	Посередня якість повітря	Погана якість повітря	Дуже погана якість повітря	Надзвичайно погана якість повітря
тверді частки (ТЧ _{2,5})	0 – 5	6 – 15	16 – 50	51 – 90	91 – 140	>140
тверді частки (ТЧ ₁₀)	0 – 15	16 – 45	46 – 120	121 – 195	196 – 270	>270
озон	0 – 60	61 – 100	101 – 120	121 – 160	161 – 200	>200
діоксид азоту	0 – 10	11 – 25	26 – 60	61 – 100	101 – 150	>150
діоксид сірки	0 – 20	21 – 40	41 – 125	126 – 200	201 – 275	>275

UB
Міндовкілля
№25/1-14/15217-24 від 19.11.2024
КЕП: Крамаренко О. В. 19.11.2024 16:46
3FAA9288358EC00304000009AA434009B48D900
Сертифікат дійсний з 23.09.2024 00:00 до
22.09.2026 23:59

Додаток 2
до Порядку інформування населення
про якість повітря за основними
показниками з використанням індексу
якості повітря в Україні (пункт б)

Таблиця 2. Текстові повідомлення для населення, пов'язані з показниками індексу якості повітря в Україні

Показник індексу якості повітря в Україні	Текстове повідомлення для всього населення	Текстове повідомлення для чутливого населення та вразливих груп населення
Хороша якість повітря	Якість повітря хороша. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.	Якість повітря хороша. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.
Доволі хороша якість повітря	Якість повітря доволі хороша. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.	Якість повітря доволі хороша. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.
Посередня якість повітря	Якість повітря посередня. Насолоджуйтеся своїми звичайними видами діяльності на свіжому повітрі.	Якість повітря посередня. Розгляньте можливість зменшення інтенсивної діяльності на свіжому повітрі, якщо ви відчуваєте погіршення симптомів захворювань.
Погана якість повітря	Якість повітря погана. Розгляньте можливість зменшити інтенсивну діяльність на свіжому повітрі, якщо ви відчуваєте такі симптоми, як біль в очах, кашель або біль у горлі.	Якість повітря погана. Розгляньте можливість зменшення фізичних навантажень, зокрема на свіжому повітрі, особливо якщо ви відчуваєте погіршення симптомів захворювань.
Дуже погана якість повітря	Якість повітря дуже погана. Розгляньте можливість зменшити інтенсивну діяльність на свіжому повітрі, якщо ви відчуваєте такі симптоми, як біль в очах, кашель або біль у горлі.	Якість повітря дуже погана. Зменшіть фізичні навантаження, зокрема на свіжому повітрі, особливо якщо ви відчуваєте погіршення симптомів захворювань.
Надзвичайно погана якість повітря	Якість повітря надзвичайно погана. Зменшіть фізичні навантаження на свіжому повітрі.	Якість повітря надзвичайно погана. Уникайте фізичних навантажень на свіжому повітрі.

